

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน ของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร*

DESIRABLE CHARACTERISTICS PERFORMANCE OF PHRA VINAYATHIKARN IN BANGKOK

พระฉัตรชัย อธิปถุโณ, พระอุดมสิทธินายก, พระมหาสุนันท์ สุนนโท

Phra Chatchai Athipatthano, Phra Udomsittthinayok, Phramaha Sunan Sunando

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: duangsrikoko@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน และนำเสนอคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่เป็นพระวินยาธิการ และผู้ช่วยพระวินยาธิการ ที่มีส่วนร่วม จำนวน 20 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 รูปหรือคน และโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอรรถาธิบายและพรรณนาความ และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการแจกแบบสอบถามกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 300 รูป ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยแจกแบบสอบถามจำนวน 172 รูป ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในการปฏิบัติงาน มีจุดแข็ง คือ เจ้าคณะในเขตกรุงเทพมหานคร ดูแลเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการเป็นอย่างดี นโยบายของเจ้าคณะในเขตกรุงเทพมหานคร มีการแต่งตั้งเจ้าคณะแขวงทุกแขวงในเขตปกครองคณะสงฆ์ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เป็นพระวินยาธิการ ทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยในเขตปกครองคณะสงฆ์ของตนเอง และมีการประชุมกันทุกเดือน มีการทำงานกันเป็นทีมระหว่างหัวหน้าพระวินยาธิการประจำจังหวัด หัวหน้าพระวินยาธิการประจำเขต พระวินยาธิการประจำแขวง ผู้ช่วยพระวินยาธิการ สำนักงานพระพุทธศาสนา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีตำรวจนครบาลและประชาชน

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์; การปฏิบัติงาน; พระวินยาธิการ

* Received June 26, 2020; Revised July 25, 2020; Accepted July 29, 2020

Abstract

The objectives of this research article were to study the operational Desirable Characteristics of Phra Vinayathikarn in Bangkok using the mixed research methods: The qualitative method, data were collected from document and In-depth interviews from 20 Key informants who were Phra Vinayathikarn and the assistants and 15 participants in focus group discussion. Data were analyzed by descriptive interpretation. The quantitative research, data were collected with questionnaires from 172 samples derived from 300 personnel who were involved in the operation. The results of the research showed that The Desirable Characteristics of Phra Vinayathikarn's work in Bangkok was found that there was strength in the primate city of Bangkok. Administrator monks took good care of the work of Phra Vinayathikarn well in Bangkok There was policy to appoint administrative monks at every sub-district of Bangkok to become the Vinaythikarn monks responsible for the orderliness in their own Sangha department and holding a meeting every month. 3. There was team work between the head of the Provincial Head of Phra Vinayathikarn, District Office Phra Vinayathikarn, Assistant Phra Vinayathikarn, Office of National Buddhism, Local administrative organizations, Metropolitan Police Stations and the people.

Keywords: Desirable Characteristics; Performance; Phra Vinayathikarn

บทนำ

ในช่วง 10-20 ปี ที่ผ่านมา ได้ปรากฏว่าสถาบันสงฆ์อันเป็นหนึ่งในของสังคมได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องข่าวความเสียหายของพระสงฆ์มากมาย มีข่าวทางเสื่อมเสียต่อเนื่องไม่ขาดสาย โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ข่าวเกี่ยวกับการประพฤติผิดพระวินัย และทำตัวไม่เหมาะสมของพระภิกษุสามเณรบางรูปบางคณะ ได้ถูกสื่อมวลชนทุกแขนง โดยเฉพาะ หนังสือพิมพ์ต่างลงข่าววิจารณ์กันไปในแง่ลบต่างๆ (กรมการศาสนา, 2528; กรกต ขาบัณฑิต, 2562; พระครูวิสุทธิสัทธาภิวัฒน์ (เมธาภิวัฒน์ จิตติโก) และคณะ, 2563; พระมหาอำนาจ อจฺญริยเมธีและคณะ, 2563; พระมหาจินตวัฒน์ จารุวฑฺฒโนและคณะ, 2563; พระธงชัย ธมฺมวโรและคณะ, 2563) เป็นเหตุให้ภาพลักษณ์ของคณะสงฆ์เสียหายและมีผลกระทบต่อคณะสงฆ์และจิตใจชาวพุทธเป็นอย่างมาก เป็นเหตุให้ผู้มีความหวัง

สถาบันสงฆ์ได้พยายามหาทางแก้ไขความเสียหายอันเกิดจากการประพฤติไม่เหมาะสมของพระบางรูป โดยเฉพาะทางฝ่ายสถาบันการปกครองของคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร ได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ที่ว่า “ในช่วงนี้ ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาเศรษฐกิจ คนตกงานมากขึ้น ทำให้มีจิตอาส้างานกลุ่มเริ่มแผ่ตัวอาศัยผ้าเหลืองหากิน ปลอมบวชมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีพระภิกษุสามเณรบางกลุ่ม ประพฤติขาดความสำรวม เสพยาเสพติด เล่นการพนัน ประพฤติผิดศีลธรรมวินัย จึงเป็นหน้าที่โดยตรงที่ พระวินยาธิการ หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า ตำรวจพระ ต้องรีบออกไปจัดการทันที” (พระรัตนเมธี (บุญช่วย กम्मสุโณ), 2552; พระครูสังฆรักษ์ปัญญาพล ญาณวโฬและคณะ, 2562)

ดังนั้นจากสภาพการณ์ปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นการปกป้องสถาบันคณะสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้นำหลักธรรม อันธำรงไว้ซึ่งความเจริญงอกงามของพระพุทธศาสนา จำเป็นต้องศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร ที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ เพื่อทราบวาระการปฏิบัติงาน รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการมีมากน้อยเพียงไร ของการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อนำเสนอคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี โดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่เป็น พระวินยาธิการ และผู้ช่วยพระวินยาธิการ ที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 รูปหรือคน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ และโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอัตราอธิบายและพรรณนาความผลการวิจัยเชิงปริมาณ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 รูป ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

จากการใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 172 รูป และโดยใช้โปรแกรมประยุกต์เพื่อการวิจัยโดยใช้สถิติพรรณนาคือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, 2561)

รูปแบบประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-Informants) เกี่ยวกับการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานครจากผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ พระมหาเถระ ผู้นำองค์กร สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มผู้บริหารคณะสงฆ์ จำนวน 5 รูป 2. กลุ่มพระวินยาธิการ จำนวน 5 คน 3. กลุ่มข้าราชการ จำนวน 5 รูป 4. กลุ่มเครือข่ายประชาชน และกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 รูป รวมทั้งสิ้น 20 รูป/คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และทำการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group Discussion) จำนวน 15 รูป/คน โดยเลือกแบบเจาะจง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาดังนี้ ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร คือ 1. เจ้าคณะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหัวหน้าพระวินยาธิการประจำเขต ดูแลเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการเป็นอย่างดี 2. นโยบายของเจ้าคณะในเขตกรุงเทพมหานคร มีการแต่งตั้งเจ้าคณะแขวงทุกแขวงในเขตปกครองคณะสงฆ์ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เป็นพระวินยาธิการ ทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยในเขตปกครองคณะสงฆ์ของตนเอง และมีการประชุมกันทุกเดือน 3. มีการทำงานกันเป็นทีมระหว่างหัวหน้าพระวินยาธิการประจำจังหวัด หัวหน้าพระวินยาธิการประจำเขต พระวินยาธิการประจำแขวง ผู้ช่วยพระวินยาธิการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีตำรวจนครบาลและประชาชน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์การปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พระวินยาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับปฏิบัติการในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.44, S.D. = 0.557) เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ คือ ด้านสมรรถนะในการทำงาน ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน และ ด้านปัจจัยในการทำงาน

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร พบว่า 5 ด้าน คือ (1) ศึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานให้เป็นระบบ ฐานข้อมูลจำนวนพระภิกษุสามเณรในจังหวัด และฐานข้อมูลพระวินยาธิการในจังหวัด (2) จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพด้วยการส่งพระวินยาธิการไปศึกษาหลักสูตรพระวินยาธิการ, นิติศาสตร์บัณฑิต (3) พัฒนาขีดความสามารถตามหลักไตรสิกขา คือ 1. ศีล ส่งเสริมให้พระวินยาธิการมีศีลาจารวัตรเรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดี 2. สมาธิ พระวินยาธิการต้องนั่ง ไม่เอนเอียงตามอคติ และ 3. ปัญญา พระวินยาธิการต้องแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ต้องแม่นยำพระธรรมวินัย และกฎหมาย (4) การให้คำปรึกษาด้วยการจัดตั้งสำนักงานพระวินยาธิการกลาง และมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ และ (5) การติดตามและประเมินผล มีการติดตามผลการปฏิบัติงานและรายงานเจ้าคณะผู้ปกครองทราบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจจึงนำมาอภิปรายผล โดยจำแนกตามรายด้านของการวิจัย ดังต่อไปนี้

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ศึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานให้เป็นระบบ ฐานข้อมูลจำนวนพระภิกษุสามเณรในจังหวัด ฐานข้อมูลพระวินยาธิการในจังหวัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌาน ธรรมกิจารย์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ” ผลการวิจัยพบว่าเชิงพุทธแนวความคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะมีพุทธธรรมเป็นฐานในการพัฒนา โดยมีพุทธเศรษฐศาสตร์ ทฤษฎีระบบ ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้และอริยมรรคมีองค์ 8 เป็นแนวทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนาโดยมีเป้าหมายการพัฒนา 2 ระดับ คือ ระดับโลกียธรรมและระดับโลกุตระธรรมส่วนปรัชญาในการพัฒนานั้นตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่ามนุษย์สามารถพัฒนาได้ พุทธธรรมมีเป้าหมายที่การพัฒนาปรับปรุงมนุษย์ใช้ปัญหาของมนุษย์ คือ “ทุกข์” เป็นตัวตั้ง ใช้หลักธรรม อริยสัจ 4 เป็นหลักคิดในการพัฒนาและมีการคิดเชิงระบบ

ด้านหน้าที่ เรื่องของการปฏิบัติงาน พัฒนาขีดความสามารถตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล ส่งเสริมให้พระวินยาธิการมีศีลาจารวัตรเรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดี 2. สมาธิ พระวินยาธิการต้องนั่ง ไม่เอนเอียงตามอคติ และ 3. ปัญญา พระวินยาธิการต้องแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ต้องแม่นยำพระธรรมวินัย และกฎหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหานพพล กนตสีโล (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการในการบริหารงานคณะสงฆ์ภาค 15” ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำตามแนวทาง

พระพุทธศาสนา ผู้นำต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดที่ลุ่มลึก มองทุกอย่างรอบด้าน รอบคอบ พร้อมทั้งมีสติปัญญาที่เฉียบแหลมสามารถแก้ไขปัญหาค้นคว้าได้ทันทั่วทั้งที่ไม่ปล่อยให้ปัญหาลูกกลามใหญ่โตจนสร้างความเสียหายแก่พระพุทธศาสนาและคณะสงฆ์ และคิดที่จะเสียสละความเห็นแก่ตัวเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนทุกหมู่เหล่าที่ประกอบด้วยพรหม วิหารธรรมและยอมรับคำแนะนำจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาสังคมให้สงบสุขต่อไป นอกจากนี้ ผู้นำต้องรู้จักเลือกวิธีการ และรู้จักแยกแยะการฝึกฝนพระภิกษุสามเณรและชาวบ้านให้เหมาะสมกับจริตเพื่อให้เกิดแรงกระตุ้น และเกิดกำลังใจ มีความพากเพียรพยายาม ตั้งมั่น มั่นคงในการปฏิบัติธรรมตามคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ นอกจากนี้การรู้จักเลือกบุคคลในการทำงานให้กับคณะสงฆ์เพื่อความงอกงามและเพื่อยกย่องคนดีมีศีลธรรมให้สามารถทำงานเพื่อประโยชน์แก่ชาวบ้าน และสิ่งสำคัญภาวะผู้นำควรต้องมีปัญญาดีและความสามารถดี ซึ่งจะทำให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยดี เกิดความกล้ากล้าและกล้าหาญในการปฏิบัติงานและการรักษาความถูกต้องในสิ่งที่ถูกต้องควร ย้อนนำมาซึ่งความเคารพศรัทธาจาก ผู้ใต้ปกครองตลอดจนประชาชนสังคมเสมอ

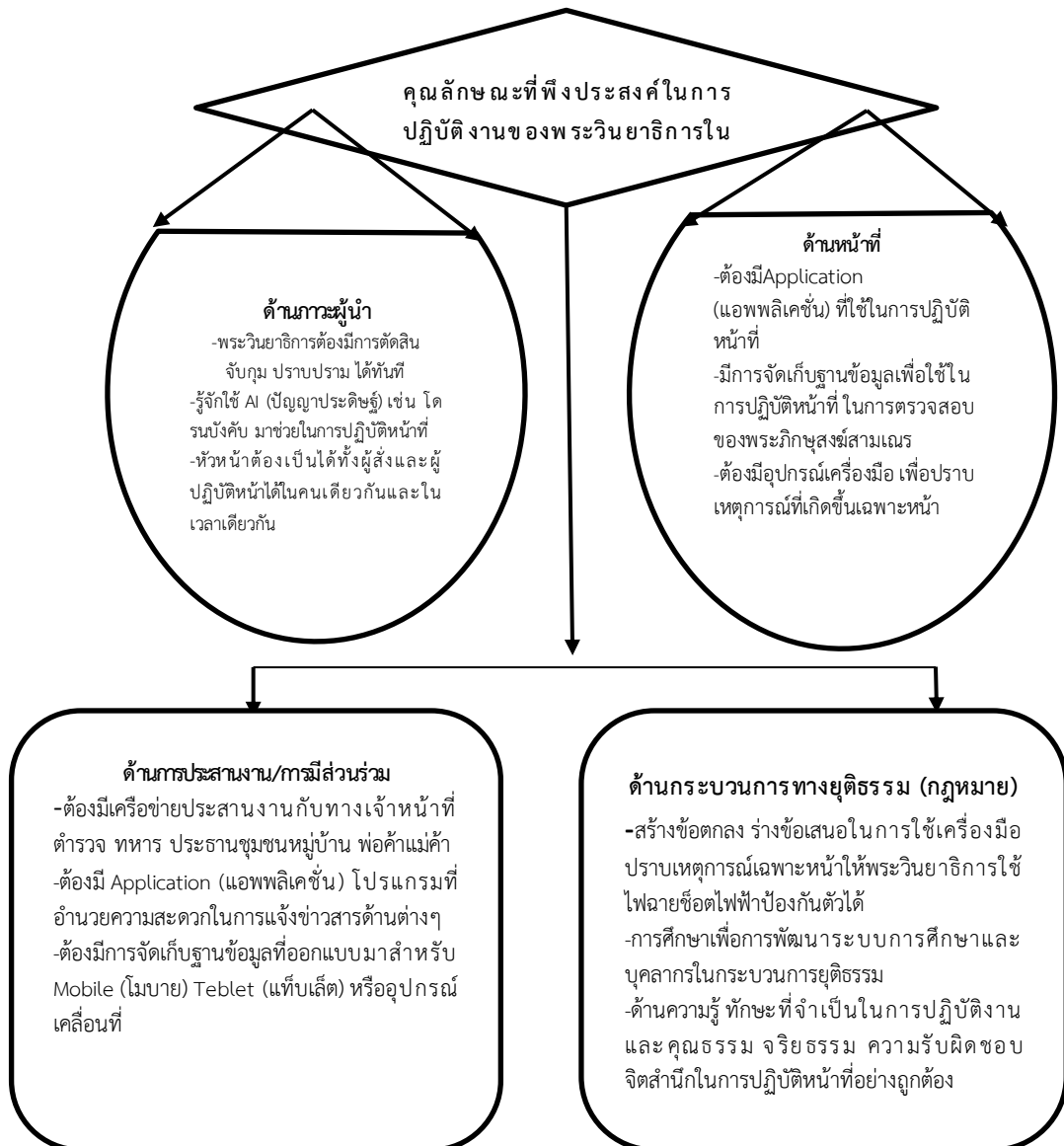
ด้านการประสานงาน/การมีส่วนร่วม การให้คำปรึกษาด้วยการจัดตั้งสำนักงาน พระวินยาธิการกลาง และมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ ส่งผลให้พระวินยาธิการสามารถประสานงานกับเจ้าคณะ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี พระวินยาธิการมีความซื่อสัตย์ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น พระวินยาธิการสามารถใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารได้ดี พระวินยาธิการสามารถอธิบายกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้องและแนะนำพระภิกษุสามเณรให้ปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัยได้ พระวินยาธิการมีการวางแผนร่วมกับเจ้าคณะผู้ปกครอง เจ้าอาวาสวัดต้นสังกัด และเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง พระวินยาธิการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน เหตุการณ์ใดไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พระวินยาธิการมักจะกลับไปวางแผนใหม่ก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง พระวินยาธิการมีการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้เสมอ พระวินยาธิการนำพาพระภิกษุสามเณรผู้ประพฤติฝ่าฝืน มอบให้เจ้าอาวาสต้นสังกัดดำเนินการ พระวินยาธิการช่วยเหลือเจ้าอาวาสและเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองในการปราบปรามพระภิกษุสามเณรผู้ประพฤติผิดได้อย่างเหมาะสม พระวินยาธิการรายงานเหตุการณ์ให้เจ้าคณะผู้ปกครองทราบทุกครั้ง เมื่อมีพระภิกษุสามเณรกระทำความผิด พระวินยาธิการปรับปรุงแก้ไข และควบคุมสถานการณ์ได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย สรรพเสริฐ (2552) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งพบว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวในภาพรวม และรายด้านมีปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการพัฒนาในด้านวิธีการพัฒนา ความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ การฝึกอบรม รองลงมาคือ การศึกษาดูงาน

การศึกษาต่อ การสัมมนา ในด้านความจำเป็นในทางกลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เหตุผลความจำเป็นประการแรกคือ ตำรวจท่องเที่ยวบางส่วนยังไม่สามารถทำงานให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อย นอกจากนั้นความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่คาดหวังว่าตำรวจท่องเที่ยวควรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริงในประเด็นสุดท้าย กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่ 1. สนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการพัฒนา 2. พัฒนาระบบประเมินผลการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม 3. พัฒนาระบบสร้างขวัญกำลังใจเพื่อรักษาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพไว้ 4. พัฒนาเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ 5. สร้างบรรยากาศและการจัดการความรู้ภายในหน่วยงาน 6. พัฒนาบุคลากรบนพื้นฐานของความสามารถที่พึงประสงค์ของหน่วย

ด้านกระบวนการทางยุติธรรม (กฎหมาย) การติดตามและประเมินผล มีการติดตามผลการปฏิบัติงานและรายงานเจ้าคณะผู้ปกครองทราบ ส่งผลให้พระวินยาธิการสามารถเขียนรายงานสรุปและรายงานต่อผู้บังคับบัญชาได้อย่างเที่ยงตรง และรวดเร็ว พระวินยาธิการเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีการทำงานกันเป็นทีมระหว่างหัวหน้าพระวินยาธิการประจำจังหวัด หัวหน้าพระวินยาธิการประจำเขต พระวินยาธิการประจำแขวง ผู้ช่วยพระวินยาธิการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีตำรวจนครบาลและประชาชน ในการสอดส่องดูแลความประพฤติของพระภิกษุสามเณร เมื่อพบพระภิกษุสามเณรผู้กระทำความผิด หรือสงสัยว่าจะกระทำความผิดก็มีการรายงานให้พระผู้ใหญ่ทราบเรื่องก่อน และมีการประสานงานกันตามลำดับชั้น แล้วจึงเข้าไประงับเหตุอย่างทันทั่วถึง จะสังเกตได้ว่าเมื่อมีอธิกรณ์ใดๆเกิดขึ้นในเขตพื้นที่ใด หรือได้รับการร้องเรียนถึงความประพฤติมิชอบของพระภิกษุสามเณรรูปใดในเขตพื้นที่ใด ไม่ใช่จะมีแต่พระวินยาธิการเพียงรูปเดียว หรือสองรูป เข้าไประงับเหตุโดยพลการณ จะต้องมีหัวหน้าพระวินยาธิการประจำเขต พระวินยาธิการประจำแขวง ผู้ช่วยพระวินยาธิการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีตำรวจนครบาลและประชาชน เข้าร่วมระงับเหตุด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีชัย บุญเต็ม (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับพุทธศักราช 2550 ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีทิศทางการพัฒนา มหาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันที่พึงหลักทางวิชาการแก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง มีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ให้บริการวิชาการอย่างหลากหลาย เพื่อความเข้มแข็งของชุมชนโดยอาศัยเทคโนโลยีเครือข่ายสารสนเทศ ยุทธศาสตร์หลักที่กำหนดทิศทางการนี้คือ การทำมหาวิทยาลัยของรัฐไม่เป็นส่วนราชการ

องค์ความรู้จากการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาริการในกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยสามารถนำเสนอองค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย
ที่มา : พระฉัตรชัย อธิปญโญ (2563)

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. คณะสงฆ์กรุงเทพมหานครควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการอย่างสม่ำเสมอ
2. คณะสงฆ์กรุงเทพมหานครควรตั้งสำนักงานพระวินยาธิการ และมีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก รวมถึงให้คำปรึกษาแก่พระวินยาธิการเป็นรายกรณี
3. คณะสงฆ์กรุงเทพมหานครควรมีการประสานงานในการออกตรวจ ลงพื้นที่กับตำรวจและทหารในแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. พระวินยาธิการควรพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เช่น ศึกษาต่อในหลักสูตรต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง มั่นยำในพระธรรมวินัย เป็นต้น
2. พระวินยาธิการควรหมั่นออกตรวจตราความเรียบร้อยในเขตปกครองคณะสงฆ์ของตนอย่างสม่ำเสมอ และรายงานความเรียบร้อยให้เจ้าคณะผู้ปกครองทราบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอแนะในส่วนที่สามารถต่อยอดจากงานวิจัยฉบับนี้ดังนี้

1. ควรศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลรูปแบบในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการของแต่ละเขตแต่ละจังหวัด เพื่อหาความแตกต่างของผลการพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- กรกต ขาบัณฑิต. (2562). การกำหนดยุทธศาสตร์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตไทยสู่ประชาคมอาเซียน. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(1), 238-252.
- กรมการศาสนา. (2528). *คู่มือการบริหารศึกษาคณะสงฆ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ฉาน ตรรกิจารย์. (2550). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทวีชัย บุญเติม. (2540). *การพัฒนาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นสำหรับพุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พระครูวิสุทธิศีลาวิวัฒน์ (เมธาวิวัฒน์ ฐิติโก) และคณะ. (2563). การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาด้านการปกครองของคณะสงฆ์จังหวัดสระบุรี. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 9(1), 69-81.
- พระครูสังฆรักษ์ปัญญาพล ปญญาพลและคณะ. (2562). กลไกการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(4), 49-60.
- พระฉัตรชัย อธิปญโญ. (2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการในกรุงเทพมหานคร (ดัชนีนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธงชัย ธมมวโรและคณะ. (2563). การขับเคลื่อนการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์จังหวัดชัยนาท. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 9(2), 179-192.
- พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ. (2561). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ*. พระนครศรีอยุธยา : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาจินตวัฒน์ จารุขุฒโนและคณะ. (2563). รูปแบบการบริหารวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส จังหวัดสิงห์บุรี. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 9(1), 198-209.
- พระมหานพพล กนต์ลีโล (สายสินธุ์). (2557). *การพัฒนาภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการในการบริหารงานคณะสงฆ์ภาค 15* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาอำนาจ อจฺญริยเมธีและคณะ. (2563). การพัฒนาการเสริมสร้างความปรองดองเพื่อสังคมสันติสุขโดยพระสังฆาธิการจังหวัดปทุมธานี. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 9(1), 98-109.
- พระรัตนเมธี (บุญช่วย กम्मสุโณ). (2552, 15 มีนาคม). มงคลข้าวสด. *หนังสือพิมพ์ข่าวสด*. น. 22.
- สมชาย สรรประเสริฐ. (2552). *กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวสำนักงานตำรวจแห่งชาติ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตร). กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.